17/07/2022

Το Ευαγγέλιο της Κυριακής των Αγίων Πατέρων της Δ’ Οικουμενικής Συνόδου

/ Ορθόδοξες Προβολές

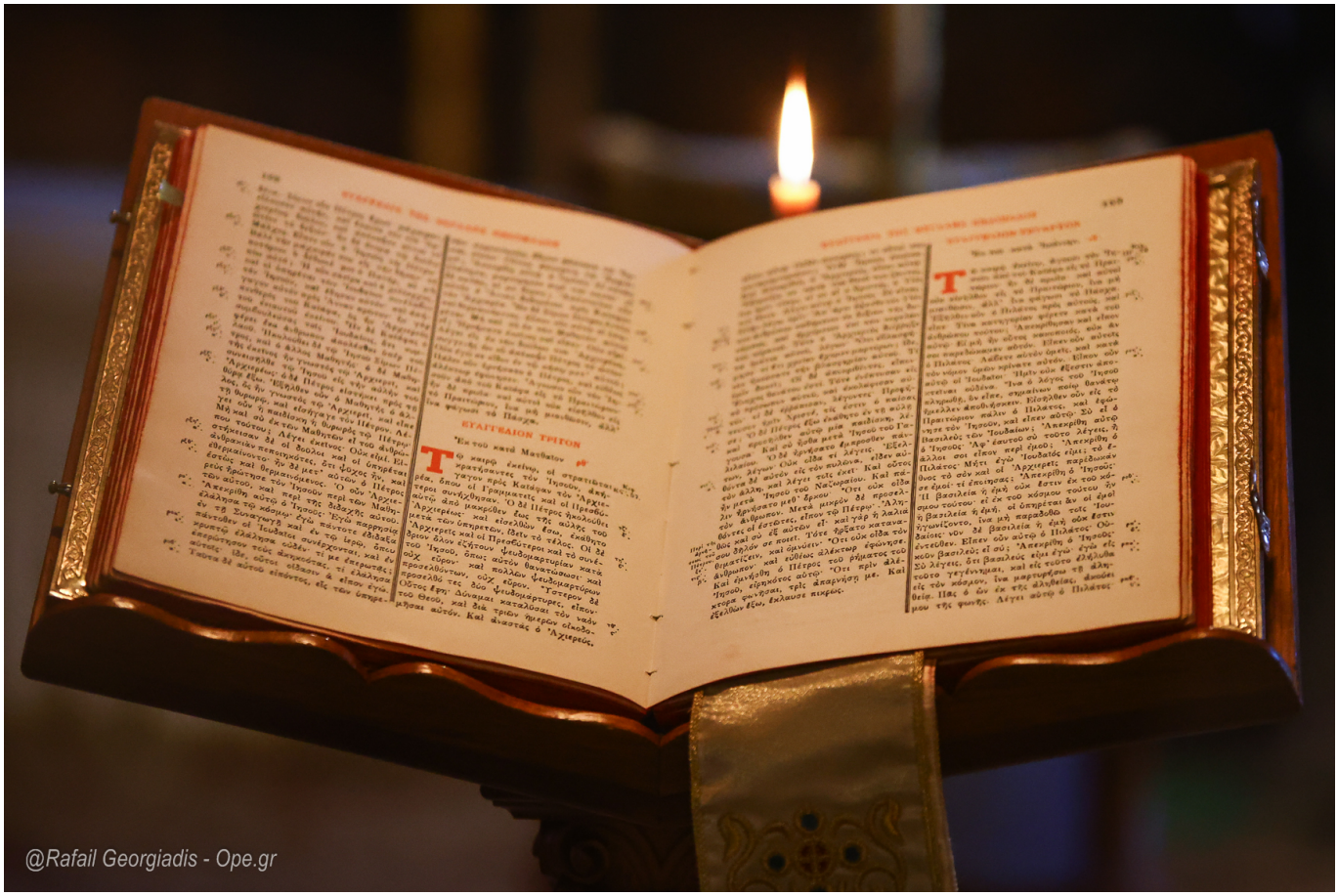

Κυριακή των Αγίων Πατέρων της Δ΄ Οικουμενικής Συνόδου, Ευαγγ. Ανάγνωσμα: Μτθ. ε’ 14-19 (17-07-2022)

Πρωτότυπο Κείμενο

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς· Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου· οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη· οὐδὲ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ᾽ ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον, ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν· Ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν, ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν πάντα γένηται. Ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος

κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὃς δ᾽ ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

Νεοελληνική Απόδοση

Είπε ο Κύριος στους μαθητές Του, εσείς είστε το φως για τον κόσμο• μια πόλη χτισμένη ψηλά στο βουνό δεν μπορεί να κρυφτεί. Οι άνθρωποι, όταν ανάψουν το λυχνάρι, δεν το βάζουν κάτω από το δοχείο με το οποίο μετρούν το σιτάρι, αλλά το τοποθετούν στο λυχνοστάτη, για να φωτίζει όλους τους ανθρώπους του σπιτιού. Έτσι να λάμψει και το δικό σας φως μπροστά στους ανθρώπους, για να δουν τα καλά σας έργα και να δοξολογήσουν τον ουράνιο Πατέρα σας. Μη νομίσετε πως ήρθα για να καταργήσω το νόμο ή τους προφήτες. Δεν ήρθα για να τα καταργήσω, αλλά για να τα πραγματοποιήσω. Σας βεβαιώνω πως όσο υπάρχει ο κόσμος, έως τη συντέλειά του, δε θα πάψει να ισχύει ούτε ένα γιώτα ή μία οξεία από το νόμο. Όποιος, λοιπόν, καταργήσει ακόμα και μία από τις πιο μικρές εντολές αυτού του νόμου και διδάξει έτσι τους άλλους, θα θεωρηθεί ελάχιστος στη βασιλεία του Θεού. Ενώ όποιος τις τηρήσει όλες και διδάξει έτσι και τους άλλους, αυτός θα θεωρηθεί μεγάλος στη βασιλεία του Θεού.

Σχολιασμός

«Ος εάν ουν λύση μίαν των εντολών τούτων των ελαχίστων και διδάξη ούτω τους ανθρώπους, ελάχιστος κληθήσεται εν τη βασιλεία των ουρανών˙ ος δ’ αν ποιήση και διδάξη, ουτός μέγας κληθήσεται εν τη βασιλεία των ουρανών»

Κατά τη σημερινή Κυριακή ορίστηκε από την Εκκλησία να εορτάζεται η μνήμη των 630 θεοφόρων πατέρων της Δ΄ Οικουμενικής Συνόδου. Η Δ΄ Οικουμενική Σύνοδος συγκλήθηκε το 451 στη Χαλκηδόνα, επί των αυτοκρατόρων Μαρκιανού και Πουλχερίας και διατύπωσε το Χριστολογικό δόγμα, καταδίκασε την αίρεση του Μονοφυσιτισμού και ασχολήθηκε με τη διοικητική οργάνωση της Εκκλησίας. Οι πατέρες της Δ΄ Οικουμενικής Συνόδου, ως συνεχιστές του έργου και της διδασκαλίας των αγίων Αποστόλων αλλά και των προηγούμενων τους Πατέρων, συνήλθαν και καταδίκασαν την αίρεση ομολογώντας την ορθή πίστη και διδασκαλία της Εκκλησίας. Η υμνολογία της Εκκλησίας θέλοντας να δείξει την μεγάλη τους προσφορά τους ονομάζει στο ωραιότατο δοξαστικό των Αίνων του Ορθρού «πολύφωτους αστέρες του νοητού στερεώματος, πάγχρυσα στόματα του Λόγου, θεηγόρους οπλίτες της παρατάξεως Κυρίου, μυρίπνοα άνθη του Παραδείσου». Το τεράστιο έργο, το οποίο μας παρέδωσαν με τη διδασκαλία και τη συγγραφή των έργων τους αλλά και με τη ζωή και τα έργα τους αποτελούν την πνευματική προίκα, μετά την Αγία Γραφή, πάνω στην οποία μας καλεί η Εκκλησία να πορευθούμε.

Το Ευαγγελικό ανάγνωσμα το οποίο διαβάζεται σήμερα είναι παρμένο από την επί του όρους ομιλία του Χριστού και έχει ως σκοπό του να μας δείξει το πνευματικό έργο των Αγίων Πατέρων. Ακολουθώντας τις εντολές του Θεού οι Άγιοι Πατέρες της Δ΄ Οικουμενικής Συνόδου, αλλά και οι υπόλοιποι Πατέρες της Εκκλησίας, έφτασαν στη θεογνωσία καθοδηγώντας προς το δρόμο αυτό τους ανθρώπους της εποχής τους αλλά και τους μεταγενέστερούς τους που θέλουν να πορευθούν αυτό το δρόμο και να φτάσουν στη σωτηρία. Ο Χριστός απευθυνόμενος προς τους μαθητές του τους λέει ότι αποτελούν το φως του κόσμου, λόγο της σχέσεως που είχαν μαζί του. Ο ίδιος ο Χριστός παρομοίασε τον εαυτό του με το φως του κόσμου διακηρύσσοντας ότι «Εγώ ειμί το φως του κόσμου· ο ακολουθών εμοί ου μη περιπατήση εν τη σκοτία αλλ’ έξει το φως της ζωής» (Ιω. 8,12). Ο Χριστός ως πηγή του φωτός φωτίζει την καρδία και τη διάνοια των ανθρώπων, βγάζοντας τους από το σκοτάδι της αμαρτίας.

Η απλή όμως γνώση της αλήθειας δεν σώζει τον άνθρωπο. Χρείαζεται να προχωρήσει και να φανερώσει αυτή την αλήθεια και στους υπόλοιπους ανθρώπους, τους γύρω του με την πίστη και τα έργα του. «Ούτω λαμψάτω το φως υμών έμπροσθεν των ανθρώπων, όπως ίδωσιν υμών τα καλά έργα και δοξάσωσι τον Πατέρα υμών τον εν τοις ουρανοίς». Με το να δουν οι άνθρωποι τα καλά έργα αυτών που ακολουθούν το Χριστό δοξάζουν το Θεό Πατέρα και πιστεύουν στη θεότητα του Ιησού Χριστού. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται ο σκοπός της επί γης παρουσίας του Ιησού Χριστού που είναι η σωτηρία όλων των ανθρώπων. Η

βίωση των αληθειών της πίστεως δεν αντιμετωπίζεται ως ιδέα, αλλά βιώνονται και εφαρμόζονται στη ζωή του πιστού. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να είμαστε προσεκτικοί γιατί υπάρχει ο κίνδυνος της αυτοδικαιώσεως των πιστών διά των έργων τους. Οι πιστοί δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι σωτήρας μας είναι μόνο ο Χριστός και όχι τα καλά έργα τα οποία κάνουμε, έστω και αν είναι πολλά. Αυτά εκφράζουν μόνο την ευγνωμοσύνη μας για τη σωτηρία και δεν αποτελούν προϋπόθεση ή μέσο απόκτησής της. Αυτό επιτυγχάνεται με αγώνα και πολλή προσπάθεια και πάντα με τη βοήθεια του Θεού.

Η διδασκαλία του Χριστού αποτελεί για κάθε άνθρωπο την ασφαλή οδό που θα τον οδηγήσει στη σωτηρία. Η διδασκαλία του Χριστού μαζί με τις εντολές του παραμένουν αιώνιες αλήθειες που δεν παρέρχονται κατά τη διάρκεια του χρόνου όπως παρέρχονται οι διάφορες αυτοκρατορίες και οι διάφοροι πολιτισμοί. Η βίωση τους στη ζωή μας δεν αποτελεί κάτι το ακατόρθωτο, κάτι το οποίο δεν μπορούμε να πετύχουμε, αρκεί μόνο να το επιδιώκουμε και να ζητούμε το φωτισμό του Αγίου Πνεύματος, ώστε να ζούμε συμφώνα με αυτές. Ο ισχυρισμός πολλών ανθρώπων σήμερα ότι μερικές από τις εντολές του Θεού δεν μπορούν να εφαρμοστούν στην σημερινή καταναλωτική κοινωνία που ζούμε, βρίσκει την απάντηση του στο σημερινό Ευαγγελικό Ανάγνωσμα. Εδώ ακούσαμε το Χρίστο να μας λέγει ότι εκείνος που θα καταργήσει έστω και μια από τις εντολές αυτές (του Θεού) και διδάξει έτσι τους ανθρώπους θα ονομαστεί ελάχιστος στη Βασιλεία των Ουρανών. Ενώ όποιος τις τηρεί και τις διδάσκει θα κληθεί μέγας στη Βασιλεία των Ουρανών. Γνωρίζοντας ο Χριστός την ασθενή φύση του ανθρώπου δε θα μας το έλεγε αυτό, αν δεν μπορούσαμε να τηρήσουμε τις εντολές του. Επομένως η δικαιολογία αυτή δεν ευσταθεί, αλλά στηρίζεται στην επιθυμία των ανθρώπων για ικανοποίηση των διαφόρων παθών τους έστω και αν αυτά αντιβαίνουν τις εντολές του Θεού.

Το σημερινό Ευαγγέλιο μας καλεί σε μια συνειδητοποίηση της χριστιανικής μας ιδιότητας. Οι Άγιοι Πατέρες αποτελούν τις μορφές εκείνες που εφάρμοσαν και τήρησαν το θέλημα και τις εντολές του Θεού. Πρωτοστατούν στους αγώνες για τη διαφύλαξη της ορθής πίστης, αγωνίζονται για την ισότητα και τη δικαιοσύνη στην κοινωνία που βρίσκονται, βοηθούν και στηρίζουν ποικιλοτρόπως αυτούς που τους χρειάζονται και ζητούν τη βοήθεια τους. Ο αγώνας των Αγίων Πατέρων μετατράπηκε σε πράξη· δεν έμεινε στην θεωρία. Αυτούς τους Πατέρες καλούμαστε και εμείς σήμερα να μιμηθούμε βαδίζοντας στα βήματά τους ως άξιοι συνεχιστές του έργου τους.

Φωτογραφία αρχείου: Ραφαήλ Γεωργιάδης/ ope.gr